

הכהן ולקח למטהר שתי צפרים חיות
טהורות".⁽²¹⁾

ושנינו בברייתא: אילו נאמר "צפרים" ולא
"שתי צפרים" הייתי יודע שמויעוט צפרים
הוא שתיים.⁽²²⁾

אם כן מה תלמוד לומר [לאיזה צורך נאמר]
"שתי"?

ללמדך שיהיו שתייהן שוות.

ומנין שאף על פי שאינן שוות הן כשרות
בדיעבד?

תלמוד לומר, לכך נאמר "צפור" "צפור"
[פעמיים נאמרה בתורה המילה "צפור",
שהיא מיותרת] — ריבה הכתוב שאף על פי
שאינן שוות, הרי הן כשרות בדיעבד.

ומדייקינן מדברי הברייתא: טעמא דרבי
רחמנא, הטעם שצפרים שאינן שוות הרי הן
כשרות, הוא אך ורק משום שהכתוב טרח
וריבה אותם ["ציפור" "ציפור"].

ומשמע הא אם לא רבי רחמנא [אילו לא
היה הכתוב מרבה אותם], הוה אמינא [הייתי
אומר] שהן פסולות אפילו בדיעבד.

וקשה: עיכובא — מנא לן, מדוע היינו

שני פעמים הרי הם מעכבים. והיכן שנה
הכתוב שצריך ששני הכבשים יהיו שוים?

ומתצינן: סלקא דעתך אמינא, היה עולה
על דעתך לומר, שכל הדינים שנאמרו בענין
המצורע מעכבים בדיעבד, משום ש"תהיה
כתיב" בתחילת פרשת מצורע נאמר "זאת
תהיה תורת המצורע". ומשמע, שכל האמור
בפרשת המצורע יהיה בהוייתו [כמו שהוא
נאמר בלא שום שינוי], ולכן אם שינה פסול.

לכן הוצרך הכתוב לרבות, שגם אם שני
הכבשים אינם שווים, הרי הם כשרים
בדיעבד.

ומקשינן: והשתא דרבי רחמנא, ועכשיו
שהכתוב ריבה במילים "כבש" "כבש"
שאפילו אם אין שני הכבשים שווים הרי הם
כשרים בדיעבד, אם כן קשה: "תהיה" —
למה לי [לאיזה צורך נאמרה המילה
"תהיה"]?

ומתצינן: לשאר הויתו של מצורע, לענין
שאר הדברים שהיו במצורע, ללמד שאם
שינה בהויתן פסול.⁽²⁰⁾

ותניא נמי ושנו בברייתא אחרת לגבי ציפורי
מצורע כי האי גוונא [כיוצא בזה]:

נאמר [ויקרא יד ד] בענין המצורע: "וצוה

יצחק. [ועיין שם].

20. כלומר, שכל הדברים שנאמרו בו מעכבים:
הבאת קרבנות, ועף ארו ואזוב ושני תולעת.
מאירי. [ועיין שיח יצחק].

21. ביום שנרפא הנגע מן המצורע יצא הכהן אל
מחוז למחנה וראה שאכן נרפא הנגע. צוה הכהן

שיקחו למיטהר שתי ציפורים עץ ארו ואזוב.
ושחטו ציפור אחת ודמה נופל אל תוך מים
חיים. והיזה בשאר הדברים מן הדם והמים על
המצורע. כמבואר בפרשת מצורע [ויקרא יד].

22. גם כאן פירש המאירי שאין לומר שצריך
שלש צפרים מפני שבסדר הפסוקים שאחר כך
מבואר שהיו רק שתיים [אחת ששחטה, ואחת